

Jornades d'homenatge a Dolors Condom

crònica

No pot ser menys que un bon senyal que a la Universitat de Girona, tot just acabada de néixer, s'hi organitzin unes Jornades d'homenatge a la professora Dolors Condom Gratacós, i això per dues raons: perquè demostra que, tot i la seguretat que dóna el nou estatus, la Universitat no ha perdut el seu dinamisme; i perquè suposa el reconeixement tant d'una vida entregada a la docència del llatí, llengua poc reconeguda i dissortadament cada cop menys coneguda, com de la col·laboració estreta entre l'ensenyament secundari i l'universitari, no menys infreqüent que poc valorada.

Parafraçant Horaci —«non omnis moriar, multa pars mei/uitabit Libitinam»—, allò pel qual hom és recordat aquí, ni que sigui breument i amb imprecisions, les obres que han fet que la professora Dolors Condom pugui passar a la posteritat domèstica de molts gironins i no pocs catalans. Va estar donant classes de llatí a l'Institut de Figueres fins a l'any 1969, quan el nou i encara Col·legi Universitari de Girona va requerir els seus serveis. Hi va exercir la docència fins a l'any 1974, el temps just per a permetre la formació d'una digna successora, any en què va entrar a l'Institut Jaume Vicens-Vives de Girona com a catedràtica de llatí, càrrec que ha exercit fins el 1991, l'any de la seva jubilació. Mai, però, no va deixar de col·laborar amb la Universitat de Girona, com per exemple formant part del jurat dels tres «Certamina Poetica Linguae Latinae» fins ara

celebrats. També ha traduït alguns discursos de Ciceró per a la Fundació Bernat Metge i és autora d'un manual de llengua llatina per a l'ensenyament secundari. Ha escrit també diversos articles sobre Pere Bes i Labet i Antoni Canals, a més de col·laborar amb el Doctor Joan Bastardes en el *Glossarium mediae et infimae latinitatis Cataloniae*, i darrerament està investigant la història de l'Institut Jaume Vicens-Vives.

Aquestes Jornades han estat organitzades pel Departament de Filologia Clàssica de la Universitat de Girona en col·laboració amb els respectius departaments de la Universitat Autònoma de Barcelona i la Universitat de Barcelona. Altres organismes col·laboradors són l'Institut d'Estudis Gironins, la Delegació de Girona de l'Institut de Ciències de l'Educació, la Secció Catalana de la Societat Espanyola d'Estudis Clàssics i la Societat Catalana d'Estudis Clàssics. Les jornades tenen lloc al Teatre de l'Estudi de Lletres de la Universitat de Girona els dies 6 i 7 de març.

Les Jornades s'articulen al voltant de dues ponències —una, a càrrec del Dr. Marc Mayer, sobre la història dels estudis clàssics a Catalunya, i l'altra sobre la història del *Glossarium mediae et infimae latinitatis Cataloniae*, a càrrec del Dr. Joan Bastardes—, la lectura d'una trentena de comunicacions, a càrrec de col·legues investigadors, ex-alumnes i docents de llengües clàssiques a l'ensenyament secundari i universitari, i la realització d'una taula rodona

Dolors Condom:
classes universitàries
de llatí des de 1969.



que, moderada per la professora Dolors Condom, té com a tema central «Els nous camins de la Filologia Clàssica». Les comunicacions s'articulen al voltant de dos eixos temàtics generals: la didàctica del llatí i la tradició clàssica a Catalunya.

Les comunicacions que tracten de la didàctica del llatí van des de les reflexions teòrico-pràctiques sobre el seu ensenyament en facultats on no hi ha estudis específics de Filologia Clàssica fins als problemes en la transcripció al català dels noms clàssics, passant per la informàtica aplicada al seu ensenyament o l'ús de mitjans audiovisuals per fer arribar als alumnes la cultura llatina i els seus personatges.

Les comunicacions sobre tradició clàssica han estat agrupades en sis sessions, atenent, en uns casos, a la cronologia, i en altres, a certes afinitats temàtiques.

Així doncs, aquelles comunicacions que tracten sobre els calendaris medievals gironins, la traducció catalana anònima de Livi i una imatge classicitzant del *Dotzè* d'Eiximenis han estat agrupades en la primera sessió, que té com a límit cronològic el segle XIV.

Pertanyen a la sessió del segle XV aquelles que s'ocupen d'alguns aspectes i personatges de l'humanisme —Joan Ramon Ferrer, Jeroni Pau, Joan Margarit, Francesc Tarafa i els tractats geogràfics humanístics; i Antonio Geraldini— i de la literatura catalana del segle —els errors de tradició clàssica que conté i l'anàlisi de l'*Isopet*—.



La sessió del segle XVI es dedica a l'estudi d'aspectes de l'obra literària llatina d'Antonio Agustín i Martí Ivarra i a la influència d'Horaci en una obra poètica de Pere Serafí.

A la quarta sessió, centrada en els segles XVIII i XIX, hi trobem estudis sobre les relacions de l'èpica clàssica i l'epopeia dels almogàvers, la lectura de Juvenal a la Catalunya del segle XVIII, el criticisme valencià del mateix segle i la figura de Manuel Martí, un poema èpic sobre la defensa de Girona de Ramon Balart, la poesia jesuítica de certamen i Francesc Capdevila i Ventós, i una darrera sobre el llatí gironí Giro Valls i Geli.

La cinquena sessió és íntegrament dedicada a la figura de Carles Riba com a traductor i la formen quatre comunicacions que s'ocupen, respectivament, de la seva traducció de les *Vides paral·leles*, la seva versió d'una elegia grega, la seva visió d'Edip i el tràgic, i les seves

traduccions de Kavafis.

La darrera de les sessions agrupa, sota un títol tan explícit com «Varia», un seguit de comunicacions sobre temes molt diversos; des d'unes notes sobre poetes llatínistes empordanesos —entre ells Carles Fages de Climent— i un estudi sobre la influència de la lírica llatina —sobretot Catul— en la poesia de Jaime Gil de Biedma fins a una anàlisi dels ecos del llenguatge olímpic a les cartes de Sant Pau, passant per un estudi de les tradicions de Catalunya i els seus rerefons clàssics, la cuina romana a Catalunya, el mite clàssic en l'obra de Salvador Dalí i la casa catalana com a tradició que arrenca del món clàssic.

Val a dir, per acabar, que a banda del reconeixement a la tasca feta per la professora Dolors Condom que una tan alta participació suposa, sorprèn l'àmplia diferència en el nombre de comunicacions presentades a la sessió de didàctica del llatí i a les sessions de tradició clàssica a Catalunya. ¿Cal pensar, potser, que els nous aires reformadors han estat sentits pels docents afectats com a un violent aquiló, molt abans que comencessin a bufar? O bé és millor creure que han preferit sotmetre's, abans que ser sotmesos, a la previsible reconversió, per tal d'evitar barbaritats més grans?

LLUÍS LUCERO I COMAS